

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnak.

S Z E R K E S Z T Ő S É G:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Sprencz György szerkesztő lakásán.

K I A D Ó - H I V A T A L:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT
Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

A székely vasutak kérdéséhez.

A magyar állam sorsát intéző körök az állami önállóság 18-ik éve körül kezdik észrevenni, hogy a magyar államnak nemcsak délre, északra és nyugatra, hanem még a tulajdonképeni kelet felé is missziója van.

A magyar társadalomnak csak az utóbbi időben jutott eszébe, hogy a birodalom keleti részében egy szinte félmillió lelket számláló oly nép is lakik, — t. i. a székely — melynek mindeddig a közös állami teher hordozásán kívül csak a magyarságához való kitartó, rendületlen ragaszkodás, a haza és trón iránt egyaránt odaadó hűség és áldozatkészség tanúsíthatása jutott — kíváncsiság az! — vér vagy más alakban — osztályrészül. A lázas tevékenység között most jutott eszébe a magyar társadalomnak az is, hogy az erdélyi részekben nem csak számban, hanem erkölcsi súlyban is számot tevő székely nép hathatós befolyása és közreműködhetése mellett lehet csak a magyar állameszme megszilárdulására biztosan számítani.

Csak most jutott eszükbe, — mondom — azon törzsnek figyelembevétele, a mely eddig is az erdélyi részekben szerteszét lakó csekély számú magyarságnak az idő viszontagságai között megritkult sorait időről időre kitöltötte.

Egy nemzet életében 18 év tudvalevőleg nem valami sok idő, ámbar sok esetben bajos ennyi mulasztást is helyre-pótolni. Hanem éppen a mi körülmé-

nyeink között igaz az: „Jobb később is mint soha.“

Épen azért, ha ajelenlegi országos figyelem felébresztésének már a közel jövőben valamely eredményére biztosan számítani lehetne, ha valahára a székely városok a szomszéd szász városokkal szemben, melyek tudvalevőleg vasutal, állami pénzintézetekkel, nagyszámu katonasággal stb. bírnak, szintén nemcsak m. kir. adóhivatalt, pénzügyőrséget, dohány-, só- és bélyegárulást, m. kir. lottógyűjtődét stb. birhatnának, hanem megadtnának nekik is mindazon feltételek, melyekkel ezen kor követelményeinek megfelelni rabszolgai guzsolódás nélkül is lehetne: ez esetben, tekintettel a székely nép kitartó munkaképességére és természetadta józan eszére, ezt a nagy mulasztást még pótolni lehetne.

Igen, de Bárd Kemény miniszter ur ő exczellenziájának S.-Szentgyörgy városához intézett levele arra enged következtetést vonnunk, hogy mi még igen is hosszasan várhatunk. Ő exczellenziája ugyanis azt mondja nevezett levelében, hogy az az állapot, mely most a Székelyföldön uralkodik, „az jól van“.

Természetes, hogy egy ily magamféle egyszerű székely ember nem tud az elmékedés terén odáig emelkedni, a honnan világosan belátható lenne az, hogy miféle magasabb politika követelheti, hogy a székely nép csak az állam fokozódó terheinek hordozása tekintetében legyen másokkal egyenlő helyzetben és miért kell éppen csak neki, a mint Br.

Kemény Gábor ő exczellenziája oly szépen ráutal, ilyformán rabszolgaként guzsolódva küzködni, miáltal lassanként elveszítse még nemzeti önértetét, ezt a legszentebb erekljét is, a mi őt a magyar birodalom keleti határain, testvéreitől több mint ezer éven keresztül elszigetelten fenntartotta.

Igenis, tudnunk kellene azt is, hogy a székelyek közül már sokan oda jutottak, hogy mielőtt Romániában a román nyelvet valamennyire elsajátíthatták, igyekeznek azáltal még magyar (székely) voltukat is elpalástolni, mert ők Magyarországból csak a Székelyföldet ismervén, restellik oly nemzethez tartozni, a melynek — szerintük — az ujkor vívmányaiból semmije sincsen.

Mit tehetnek ők róla? Csak nem lehetnek büszkéek arra, hogy atyjuk némelykor egy egész hétig utazik két marhájjával, szekereivel, hogy a szász nagyságos uraknak egy-két frt heti jutalékért deszkát s egyéb szükséges tárgyakat szállíthassanak?

Ez a példa Románia minden irányában számtalan esetben észlelhető.

Az ilyenekkel aztán kísértse meg valaki elhithetni, hogy van erős magyar állam stb. Hisz ők a magasabb civilizáció vívmányait itthon is — Brassóban úgy, mint Segesvárt — csak a német urak kezében látták. Azt elhiszik, hogy vannak úgy jó gazdák, mint egyes székely mesteremberek, de aztán ezen tul szerintük csak más nemzetiség mehet.

Különbben mit mondjunk akkor, mi-

dőn a székely nép ignorálását nemcsak Magyarországon, hanem még az erdélyi részekben is — és pedig, fájdalom, gyakran — volt nekem is alkalmam tapasztalni és a mi a legfuresább, többször oly kevés életbölcseccsel, hogy az ember valóban nem tudja, sajnálja-e vagy nevesse az illetőket? Mintha bizony minket forgattak volna ki a legtöbb esetben igen csekély és kezdetleges műveltséggel bíró semiták őseinktől öröklött birtokainkból!

Az előrebocsátottak után áttérve tulajdonképeni tárgyamra, a székely vasut kérdésére, szükségesnek tartom kinyilvánítani, hogy daczára az országos érdeklődésnek, a székely vasut kérdésének tényleges megoldását épen küszöbön állónak még nem tartom. Adná az ég, hogy ezen feltevésemben csalakozzam!

Mindazonáltal nem tartom feleslegesnek, sőt épen nagyon szükségesnek látom azt, hogy most, midőn a székely vasut kérdése — legalább az ország közvéleménye előtt — csakugyan napirendre került, annak lehető legezelszerűbb irányát már kutassuk és hogy ezen lényeges kérdéshez a nyilvánosság előtt minél többen és többször hozzájáruljunk; mert szerény nézetem szerint a székely vasut irányát illetőleg a hány székely vidék, a székely nép annyiféle véleményen van.

Tehtettél a Székelyföld kereskedelmi viszonyaira és magas fekvésére, ez az

A „Székelyföld“ tárczája.

A fátyol.

(Rajz).

Irta: Margitay Dezső.

Ha az ember kívülről nézte azt a házat, a melyben laktak, azt gondolta, hogy nem is építették, csak úgy összerakták.

Egy csomó kő, egy csomó fa, egy csomó feketére festett bádor s ott állt előttünk az egy emeletes ház, négyszögletben építve, egyforma, kockaalakra nyomuló ablakai-val, hosszú, vakolatlan gyárkéményeivel.

Hanem ha belépett az ember a sötétes, kereskedő hordókkal és ládákkal mindig tele udvaron át az épületbe, lépcsőn föl, lépcsőn le, zugon be, zugon ki, akkor meggyőződhetett mindenki, hogy biz ezt a házat mégis csak építették, még pedig olyan furfangos és hallatlan fantáziával, mintha az építőmester, a ki a tervet hozzá megcsinálta, valami labirintust vagy kaszamatás középkori várat akart volna építeni.

Pedig se nem labirintus, se nem várnak, hanem egyenesen szappangyárnak építette az öreg Gróner anno 1790-ben, a mint hogy ez meg is vagyon írva a kapu fölé alkalmazott nehéz kőkövén, ha volna szem, mely

az idők folytán bemohosodott, füst és porral belepett darab körül képes volna leolvasni.

De nincs! A kőbe metszett betűk elenyésztek; sőt a koczka közepén ágaskodó oroszlán is elvesztette régi harcias kinézetét; anno valamikor — kettős farkát fenyegetőleg hátára csapva, fölemelt első lábában pedig óriási köteg gyertyát tartva — úgy nézett ki, mint valami borzadalmas fenevad, a ki elbusulta magát s most gyertyával keresi, hogy kit faljon fel?

Most? Letört egyik füle; agyari megvastagodtak a portól s első pillantásra azt gondolja fölé az ember, hogy valami német tanár, a ki közben tartott czilinderrel karsama dinert akar az uton járónak mondani.

De hát nincs is szükség sem a fölírásra, sem a gyertyátartó szimbolikus fenevadra, mert Kassán nincs olyan felnőtt ember, még gyerek se, — ha már beszélni tud — a ki meg nem tudná mondani, hogy az a komor, négyszög épület, ritkán nyíló kapujával, kockaalkak ablakaival ki tulajdona?

— Az öreg Gróneré, kérem alásan.

Ez alatt az „öreg Gróner“ alatt azonban nem kell ám valami igazán öreg Gróner érteni!

Az öreg Gróner, a ki ezt a házat építette, réges-régen átköltözött egy másik házba, a

melyben csak egy szoba van, de épen elegendő, hogy a nagyon is békessé vált lakó megférjen benne. A fia is utána költözött már, a ki a huszas években helyettesítette az öreg Gróner az üzlet élén, a városi tanácsban, a fontosabb polgári gyűlekezetekben.

Most az unokája, a férfikor delén álló Gróner András, az „öreg Gróner.“ Ez foglalja el apái helyét a poros és sötétes üzleti irodában, melyben a megkopott bőr-diván, megkopott bőr-karosszékek, nehézkes asztalok, divatlan irat-állványok mind a nagyapa idejéből valók és azon módon állanak ma is, mint állottak ezelőtt majdnem egy századdal.

A születés emberei büszkéek czimereik kezdetleges rajzára; az ösök egykoru arczképére, melyek kidüldt szemekkel és harminia képpel merednek le az unokákra. A Grónerék büszkéek az ő gyertyát emelő, bemohosodott oroszlánukra; büszkéek kopott és kényelmetlen iroda-butorzatukra és büszkéek arra az előnévre, melyet a világ, a szokás ragasztott rájuk.

Mert az az „öreg“ se nem kort, se nem kora-érett ügyetlen kinézet, hanem azt jelenti, hogy a Grónersek konzervatív emberek, gazdagok, masszív hiteltűek s olyanok, a kikre husz éves korukban sem szokták azt

mondani a város atyáit választó polgárok, hogy „hiszen fiatal még a zöld asztalhoz!“

Nem! A Grónerék — már t. i. az az ág, melyből Gróner András való — mihiylest megcsülették, mindjárt „öreg.“ Van azonban egy másik ág is, a házépítő Gróner testvérétől származó, mely már nem „öreg,“ csak egyszerűen Gróner.

Ezek a másik ágból való Grónerék is úgy tisztelik az oroszlános atyafiakat, hogy: az öreg Gróner, annak a nejét, hogy: öreg Grónerné, annak a tizenéves leányát, hogy: öreg Mari.

— Az öreg Marival találkozott a Szent-Domokos utcán. Megint olyan vattázott, ó-divatu kaptison volt a fején, a minőt tavaly hordott. Szégyen, gyalázat ilyen nagy leányt vattázott kaptisonban járni. Szerencse, hogy nem látszik sejtetni sem, minő neveltségesen néz ki különben szép arczcskájából az utalatos főkötőből.

Hogy neveltségesen nézne ki, arról persze nem volt sejtelmé sem a kis öreg Mariának és pedig abból az egyszerű okból, mert volt tükre, a mely, mikor föltette a fejére azt az utalatos kaptisont, megmondta neki, hogy:

— Nagyon furcsa vagy ugyan galambomban ebben a formátlan valamiben, a mi az arczcskádat úgy elrejtí a szem elől, hogy jó formán csak a villogó szemeid látszanak;

állapot a helyzet természetes folyománya.

Ilyen viszonyok között mi természetesebb, mint az, hogy első sorban is tisztába kell jönnünk a székely vasut leg-helyesebb iránya felől, miközben igen természetesen nem szabad egy percig is úgy a magyar birodalom keleti, mint a Székelyföld kiviteli kereskedelmének érdekeit szem elől téveszteniünk.

Lássuk meg tehát első sorban is: mit kívánnak egy a birodalom, mint a Székelyföld kereskedelmi érdekei? Erről a következő számban.

Molnár Józsiás.

Országgyűlés. A képviselőház jelenleg a költségvetés részletes tárgyalásával van elfoglalva. A szombati ülésen a pénzügyi tárcaig haladt a ház. Némely tétel érdekes fel-szólalásokra adott alkalmat, de a ház azokat megszavazta. A szombati ülésen válaszolt Trefort miniszter Ugron Gábornak a nagyváradi püspökségi vagyon pusztulása tárgyában benyújtott interpellációjára.

A m. sz. korona orsz. vör. ker. egyll. K.-Vásárhely v. választmányának közgyűléséből.

Titkári jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

A magyar szent korona országai vörös kereszt egylete K.-Vásárhely vidéki választmányának mult 1885. évi működéséről a meglevő adatok alapján midőn szerencsém van jelentésemet előterjeszteni, meg kell jegyezmem, hogy ámbár alapszabályaink csakis a központhoz felküldendő évi jelentést rendelnek az évi közgyűlés elé jóváhagyás végett beterjeszteni, (azonban miután a fiók-egyletektől későre beérkezett adatok miatt az évi jelentés nem volt összeállítható) szükségesnek láttam ezt egy titkári jelentéssel pótolni, mely csak általánosságban vázolná azon eseményeket, melyek egyletünk mult évi történetét képezék, s röviden érintve a vörös kereszt egylet vidékünkön való elterjedésének és fejlődésének különböző fázisait, elmondja azon nemes törekvéseket, melyeket társadalmunk egyes kiváló alakjai a zászlónkra irt szép eszme terjesztése körül kifejtettek. Ezen jelentésem tehát nemcsak egy év történelme leendő, hanem rövid áttekintés [választmányunk és az ahhoz tartozó fiók-egyletek eddigi működéséről.

Nem illik jelentésem keretébe s nem is szükséges bővebben foglalkozni azon magasztos s korunk humán szelleméből folyó hivatásról, melyet a vörös kereszt egylet

céljával tűzött; feleljenek helyettem az események. A magyar vörös kereszt egylet m. évben a cselekvés terére lépett, megmutatá a célt, melyet maga elébe tűzött, midőn a szerb-bolgár harcztéren mint megszabadító angyal jelent meg, s nem tekintve nemzeti különbséget, ápolója lett a sebesült harcosoknak. A magyar közönség most már lát-hatja, hogy mi a célja a veres kereszt egyletnek, s meggyőződhetett arról, hogy a mely egylet oly önfeláldozó munkásságot tud kifejteni az idegen harcosokért, mily áldás leendő akkor, ha egykor szép hazánkon a háboru viharja dul. Viseltessék tehát a magyar sajtó bármily idegenkedéssel: minden érző szívnek meg kell hajolnia az emberbaráti szeretet e dicső példája előtt, s még a rossz akaratkak is el kell némulnia a tények előtt.

A veres kereszt egylet úgy szólva a kor szellemének s a humán gondolkodásu 19-ik század keresztényi gondolkodásának kifejezése, mely társulás által akar egy nagy problémát megoldani s a vallás ama dicső szavait véve alapul, hogy „szeresd felebarátodat, mint tenmagadat”, nem ismer sem vallás-, sem nemzetiségi különbséget, hanem csak embertársakat lát, kiknek nyomorán enyhíteni akar. Rég elismert igazság az, hogy csak társadalmi uton lehet kivinni azt, hogy a harcztéren megsebesült harcosok gyors segélyben részesüljenek, s szomorú bizonyosság az is, hogy az eddigi harcztéri beteg-ápolás hiányossága miatt talán ép annyian veszték el a segélytelenség miatt, mint a mennyien a harc dühének estek áldozatul. Ha az emberi bírvágy még a 19-ik században is szükségesnek látja milliókat meg milliókat vinni csatérre, az emberi társadalom másik felének kell ezt jóvátenni, s míg egyik rész ádáz dühvel öldöklő egymást, a másik a béke és szeretet olajágával járja be a vértől ázó csatatér s köti be azon sebeket, miket testvér testvérén, embertárs embertársán ütött. Szóval a veres kereszt a béke és szeretet kifejezése.

A tisztelt közgyűlés elnézését kérem, hogy jelentésemben e nem szorosan ide tartozó dolgok fejtegetésébe bocsátkoztam; de én szükségesnek tartottam a jelenlegi politikai viszonyok mellett, midőn nem régiben fejeztett be ideiglenesen szomszédunkban egy veres háboru s midőn sok jel arra mutat, hogy a béke tartós nem leendő: ébren tartani az érdeklődést a vörös kereszt egylet iránt, melynek mi is egy parányi részecskeje vagyunk; felébreszteni s mindenkit fokozatos tevékenységre serkenteni; mert — fájdalom — az elmúlt évben a választmányunkhoz tartozó fiók-egyleteknél ha hanyatlást nem is, de haladást nem tapasztaltunk, a mennyiben a tagok létszáma nem hogy szaporodott volna, de csökkent. Pedig egy oly vidék, mely annyi áldást élvez a veres kereszt egylettől, mint Kézdi-Vásár-

hely és vidéke, melynek kórházát évi 1200 frttal segélyezi évenként s azonkívül a tagsági díjakból a központot illető hányadot és elengedte s általában e fiatal intézetet annyi érdeklődéssel és jószággal körvezi; tehát e vidéken sohasem szabad lankadni a buzgóságnak, évről évre több-több párt-hívet kell szerezni az eszmének s ezáltal hálálni meg a központ szíves pártfogását.

Különösen a vidéki fiók-egyleteknek kívánok jövőre nagyobb munkásságot, mivel a statisztikai adatok szerint épen a vidék élvezi leginkább a Rudolf kórház áldásait. Az elmúlt év eredménye után itélve, azt kell mondanom, hogy a kórház ugyan Kézdi-Vásárhelyt fekszik, de a vidék, mert az ápolott betegek létszámának 95 százaléka vidéki beteg volt,

(Vége következik.)

T a n ü g y .

Meghívás.

A háromszékmegyei tanítótestület kézdi járásköre, tekintve, hogy a központi választmányt halaszthatatlan ügyek elintézése végett össze kell hívni, s tekintve, hogy a választmány összehívása elválaszthatatlan kapcsolatban áll a körök újjáalakulásával, folyó évi február 6-án d. e. 10 órakor Kézdi-Vásárhelyen a községi fiúiskolában alakuló gyűlést tart.

Midőn ezen gyűlésben való megjelenésre a t. kartársakat felkérem, tudatom a felekezeti kartársakkal azt is, hogy a ki közülök a háromszékmegyei tanítótestületnek tagja kíván lenni, annak ez iránt nyilatkozni kell s azért, ha valaki a személyes megjelenésben gátoltatnék, szíveskedjék írásbeli nyilatkozatot küldeni.

K.-Vásárhelyt, 1886. jan. 24.

Elnöki megbízásból:
Szabó Géza.

Bál-krónika.

A megyei tisztviselők bálja f. hó 23-án folyt le S.-Szentgyörgyön. Az eredmény csak nagyon kis részben felelt meg azon fényes reményeknek, melyek e bálhoz kötve valának.

A bál 9 órakor vevé kezdetét. Tíz órakor megjelent a bálanya, gr. Nemes Jánosné, két leányával Zsuzsánna és Janka grófnőkkel. A rendező-bizottság fehér kamelia eszokrokat nyújtott át a ladi patronessnek és leányainak. A karzat tele volt szép és válogatott hölgyközönséggel, azonban a táncsteremben csak 24 tánczos hölgy állott a roppant számú táncszomszjas ifjúság rendelkezésére. Talán innen magyarázható azon nyomott kedélyhangulat, mely kezdettől fogva a közönségen uralkodott,

divatu, orrközépig érő női fátyolkák, méltatlankodva így szólt:

— Fátyolnak hívják, pedig szemtelenkének kellene nevezni. Jót állók érte, hogy az én leányom soha sem fogja viselni.

— Na tessék! Ah!

Megint meglátszott járás; két fáradtan lelőgő kar és végtelen életunalom, de megint csak egy percig.

Egy hang üti meg a fülét:

— Szervusz öreg Mari.

Háttra pillant; Gróner Marit látja maga előtt — a másik ágból való Gróner Marit — hangjegy-táskával a kezében.

És a Mari is a nevelőbe megy. Tizenhat év; fényes kerek szemek; nevetős, piros ajkak és szembehúzó kalap.

— Nem fáj a fejed ebben az utálatos kapuszonban?

Az öreg Mari lesüti szemét.

— Oh, én föl nem tenném két világot.

— No bizony! Tavaly még te is ilyet viseltél, pedig akkor egy évvel voltál öregebb, mint én most.

— Igen, mert a papa mindenben vakon utánozni szokta az öreg Gróner. Hanem én kifogtam ám rajta. Két napig feküdtem és nyögtem. Jaj, jaj, jaj! A papa orvosért küldött; természetesen Stieber bácsiért, az öreg Grónernek házi orvosáért, a kinek, mi-

melyet a desperált rendezőségnek sem sikerült derűtebbé tenni s csupán egy körülmény adott fényt és életet a szomorú gyülekeznek: a bál nagyérdemű védnökének, Potsa József főispán urnak szívéllyessége, mindenne kiterjedő figyelme, felvillanyozó jó kedélye, melylyel védnöki tisztét betöltötte. Ő volt központja és éltető lelke a bálnak. Egygyel több ok, hogy tiszteljék és szeressük őt.

Mint igen érdekes jelenséget kell megemlítenünk, hogy a 24 tánczos hölgy közül csupán 6-on voltak S.-Szentgyörgyről, a többi a vidékiekből telt ki. E szerint, ha a vidék szépei be nem rukkolnak, a bál formaliter megbukott volna. Nem ismerem a s.-szentgyörgyi társadalmi viszonyokat s nem azon okokat, melyek a s.-szentgyörgyi szépek távolmaradását előidézték, hanem annyit mégis mondhatok, hogy nem a táncsteremben, hanem a karzaton való megjelenés a nyilvános tüntetés színét viselő magán; ez pedig a köztisztületben álló vezéregénységekkel s oly nemes szép czéllal szemben nem valami dicsérendő eljárás. A bál összes jövedelme a ladi patroness által adott 50 frt- és Potsa József főispán védnök által adott 50 frttal együtt 424 frt, így tehát az anyagi siker elég szépnek mondható.

Tudósítónk a báli szépek neveit következőben jegyezte fel. A táncsteremben jelen voltak: Gróf Nemes Zsuzsánna és Janka, Babarczy Ferenczné (fehér moll ruha, fehér selyem derék és uszály rózsaszín diszítéssel, igen elegáns), Dr. Póka Dezsőné Kovásznáról (igen izléses krémszín selyem ruhával), Antalfi Mariska (Fogaras), Benedek Irén (Fogaras), Mélék Ida (S.-Szentgyörgy), Imre Anna (Étfalva), Budai Róza (Szacsva), Pünkösdi Róza (Uzon), Fehér Anna (S.-Szentgyörgy), Bodor Jkissasszonyok, Fuchs Giza (S.-Szentgyörgy), Kőnczey Zsuzsa, Kőnczey Anna (Torja), Incze Ilona, Incze Etel (Uzon), Zámlet Domokosné (Havád), Fejér Gergelyné (S.-Szentgyörgy), Massaner Frigyesné (Botfalva), Bodor Tivadarné (S.-Sztgyörgy), Benedek Gyuláné (Fogaras), Csutak Gyuláné (S.-Szentgyörgy).

A karzat csillagai: Kelemen Lajosné, Bogdán Blanka, Bogdán Mariska, Jakab Istvánné (K.-Vásárhely), Bogdán Andrásné, Barabás Sándorné, Dr. Szász Istvánné, Kökösi Endréné, Bogdán Flóriánné, Vajna Istvánné, Kovács Albertné, Simon Domokosné, Gregus Jánosné, Gidófalvi Mariska, Mike Gyuláné, Bíró Béláné, Welnreiter Lotti, Császka Mariska, Jancsik Emma, Ehedi Mihályné, Wertán Mariska, Kolozsváriné. x.

Kézdi-Vásárhelyt az ideai farsang első bálja a k.-vásárhelyi Stephanie menház javára elég szép sikerrel folyt le. Jobbára iparos családok vettek részt, s az embernek bő alkalma nyílt a sok szép ifju arczban

finom orrocskád is látszik; gömbölyu állacskádát is sejtí az ember; piros ajkaid meg ugyancsak erősen szeméibe ötlölhetnek annak, a ki melletted elhalad; annál fogva ne komoritsan el valami nagyon ez a csunya kapuszon.

Hát nem is komorította el valami nagyon a kis öreg Marit az a csunya kapuszon; hanem az megtörtént vele nem egyszer, hogy az utolsó pillantással egyszersmind nyelvcskáját is ráöltötte arra a vattás főkötös leányra, a ki a tükörből ránézett, mire ez kacagva fordult el tőle.

Ő maga sem állhatta ki komolyan; kacagva trillázott ki a szobából, hogy a nevelőbe menjen s csak utközben komolyodott meg egy kisé.

Szemlelőtte siklott keresztül a fűtőzákon, hogy ne lássa az esetleg vele szembe jövő kisasszonyokat, a kik kisé szembe nyomott kalapot viseltek, apró kaczer fátyollal a karima fölött, mely csak a szemeket árnyazza be, fűdőtlenül hagyva az [arczgod-rocskéket, az orr legesleg hegyecskejét s a piros ajkakat.

Nem akart irigy lenni; nem akart magában névelni vágyat olyan valami után, a mi az ő kislányos fogalmai szerint a legérhetlenebb boldog álmok közé tartozott.

Egy kicsi, keskeny alaku levélke a pecsét

helyén zöld ágat vivő galambbal, valami idegen által titkon átadva a nevelőintézetben, a leányok jelenlétében. Egy meglelt férfi ilyenforma köszönése az utcán, mikor sokan hallhatják: „kezét csókolom, Mari kisasszony!” Egy éjjeli zene az ablaka alatt, mely ezzel a dallal kezdődnek: képeddel alszom el, képeddel ébredek... s egy szembehúzó kalap kaczer kis fátyollal!

— Ah, nem! Minek is gondolok arra? — sohajtotta csüggetegen. — Hiszen ugy sem lehetek én ilyen kimondhatatlanul boldog soha — soha!

Kisé meglátsította a járását; muffedu-gott karjait fáradtan lötyögtetni kezdte, hogy azzal jelezze végtelen életunalomát; de egy perc mulva már fölkapta fejét s trillázva ment tovább az utcán.

A meleg muffedu dugott keze megmozdult; ujjait kezdte nyitogatni, mint mikor számol az ember.

— Az apa, az persze kegyetlen szigorú; az hallani sem akar semmiféle új dologról. Majdnem két annyit ad ki leánya öltözkészére, mint más emberek; a legdrágább kelmék, a legdrágább keztyűk, de kaczer fátyol! Em-litenem sem volna tanácsos előtte! A mama, az már szelidebb; az már inkább tudja méltányolni a divatot. De nem ő volt-e, a ki a minap, ebéd után, mikor szóba jöttek az uj

gyönyörködhetni. A multság kiapadhatlan jó kedvvel folyt le s késő éjfélt után ért véget. Szünet után a tánczoló ifjuság egy kedves meglepetést készített a bál-bizottság elnökének és a jelenlevő ifju rendőrkapitánynak. Megrendült a hölgy-polka s az ifju leánysereg mintegy parancsszóra, hirtelen körülvéve a mit sem sejtőket — kik a tánczművészetnek nem nagy barátai — és kézzel kézzre adva, megtánczoltatták úgy, hogy tiszta gyönyörűség volt őket nézni. Szolgáljon például a jövő bálók ifjuságának. Harcz, háboru a nem tánczosoknak!

Különfélék.

— **Személyi hir.** Br. Szentkereszt Stephanie K.-Vásárhely város több humán intézetének nagydírművő elnöke egyleti ügyekben egy hóig városunkban időzve, mult hétfőn hosszabb időre elutazott. Áldás kísérje!

— **Kézdi-Vásárhelyt** a mult hétfőn tartott választáson ismét Szöcs József polgármester lett nagy szavazattöbbséggel törvényhatósági bizottsági tagnak, elhalt Molnár Dénes helyébe, megválasztva.

— **Nekrológ.** Szentkatolnai id. Győrbíró Jánosné szül. Antal Mária e hó 19-én 74 éves korában elhalt. Temetése 21-én ment végbe nagy részvét mellett. Béke poraira!

— **Meghívó.** A magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének Kézdivásárhely vidéki választmánya 1886. évi január hó 30-án a kézdivásárhelyi tanácsház disztermében a „Rudolf” kórház által háboru esetére elvállalt 1000 frt ágy-alap javára álarozos tánczvigalmat rendez, melyre a t. cz. közönséget tisztelettel meghívják: ifj. Jakab Istvánné, Fejér Károly, bizott. elnökök; Benkő Mari, Dávid Nina, Dobay Lajosné, Fejér Nina, Hankó Ivánné, Kelemen Ilona, Kovács Károlyné, Pap Adolfné, Székely Málna, Tóth Gézané, Török Bálintné, Török Mariska, Welner Jánosné, Wertán Mariska, Bartha Mór, Biskontini Péter, Booskó Kálmán, Borcsa Miklós, Demény Ferencz, Dobay János, Erdélyi Károly, Fejér Antal, Kelemen István, Dr. Szacsavay Gyula, Dr. Sinkovics Aurél, Szentiványi Kázmér, Tóth Géza, Wertán Béni. Belépti-díj személyenkint 1 frt. Kezdeté 8 órakor. Jegyek előre válthatók Csizsár József egyf. pénztárnok ur kereskedésében. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Kéretnek a hölgyek egyszerűen öltözködni. Jelmezek jutányos áron Kósa Mózes urnál szerezhetők.

— **Értesítés.** A kézdivásárhelyi takarékpénztár részvénytársaság 13-ik évi rendes közgyűlése folyó 1885. év február hava 14-ik napján délután 2 órakor fog megtartatni az intézet helyiségében, miről a részvényesek

tisztelettel értesittetnek. Az igazgatóság.

— **Kovácsnán** a dalárda által a már megrendelt gyászkoosi pénzalapja javára tek. Deák Domokosné ő nagysága védnöksége alatt február hó 6-án hangversenynyel egybekötött zártkörű bál rendezték. A czél üdvös volta és a rendező bizottság erélyes működése kedvező sikert biztosítanak. X.

— **Zágonból** írják lapunknak, hogy Földes Bálint volt ev. ref. egyházközségi pénztárnok ezen állásáról lemondván, helyébe Bíró Gyula választott meg, ki a pénztár kezelését aznnal át is vette. E hirt tájékozás végett közöljük, mert nevezett pénztár több mint 100.000 frttal rendelkezve, a kölcsönt kereső közönséget érdekelni fogja.

— **Dohányconkítás.** Orbai-székből írják lapunknak: „Több községben tapasztaltuk, hogy az 5 és 7 kros dohánycsomagok igen gyakran felbontva és megcsontitva szolgáltatnak ki falusi kis áruldaink által a fogyasztó közönségnek. Ajánlatos volna, hogy a t. pénzügyigazgatóság az egyszerű ragasz helyett bizonyos papírvédjeggyel látna el gyárilag a csomagokat, mely esetben tájékozhatná magát a fogyasztó közönség, hogy a hiánytalan gyárnak-e vagy a kiszolgálónak tulajdonítsa. Talán nem ártana, ha a t. pénzügyőr urak e körülményt ellenőrizni kötelességüknek ismernék. Egy nem dohányzó.”

— **Verescsagin-estély.** Koszorus költőnk, Jókai Mór, és Verescsagin Vaszil, az utóbbi időkből sokat emlegetett hírneves orosz festő, vasárnap este Budapesten felolvasást tartottak. A világhírű költő bemutatta a főváros közönségének a híres festőt. Jókai a rendes szokás szerint írásból mondotta el felolvasását, melyben Verescsagin irodalmi műveit és festményeit ismertette; ellenben Verescsagin rögtönzött s a hosszú emelvény egyik végétől a másikig járkálva beszélt francziánul, mely körülmény nagy mértékben csökkentette szavainak hatását. Elmondotta nézeteit a jelenkor művészetének irányáról, s megemlékezett a saját műveiről is. Az elegáns közönség mindkét felolvasót megjelmezte.

— **Hármas vonatösszeütközés Nagy-Kanizsán.** A déli vasut vonalán, Nagy-Kanizsánál, vasárnap háromszoros vonatösszeütközés történt, a melynek áldozata egy emberélet lett a számos súlyos sebesültön kívül. A baleset oka a sűrű köd volt, a melyben a postavonat és a gyorsvonat vezetői nem láthatták, hogy a sinek rosszul vannak beállítva; a két vonat összeütközött, a Pragerhof felől jövő gyorsvonat pedig, melyet nem bírtak megállítani, egymásra lökte a máris összekerült két vonatot. A déli vasut forgalmi igazgatóságának tudósítása szerint a szerencsétlenség aként történt, hogy a 210-ik számú postavonat,

— **Mi? A ló?** — hunyorított rám s én a vállam hegyéig elpirultam, de hirtelen uralkodni kezdtem indulataim; mert azt meg kell tanulni a nőnek. Tehát uralkodni kezdtam indulataim s komolyan visszavágtam:

— **Him-nemü.** Ugy ejtegettetik a mutató névmással, mintha nőnemű volna. Tehát ce cheval, à ce cheval, de ce cheval.

Természetes, hogy a kisasszonynak nem illet tovább firkászni a szócseré okát, ha csak kényes természetű fölvevésekre nem akart bocsátkozni, ez pedig egy nevelőnőtől illetlen volna.

— **Öreg Mari** nagy tisztelettel lesett föl fél szemmel, a fejét nagy méltósággal föl emelte a másik ágbeli Marira.

— **Istenem!** Ha az ember már egyszer tizenhat éves lehet!

De nem sokára megint csak rátért gondolata a kalapra!

— **Ö** ugyan hiában lesz egyszer tizenhat éves; az ő atyja akkor sem fogja neki megengedni, hogy szembehúzó kalapot viseljen. Fátlyolt? No arról meg szó sem lehet soha — soha!

De mi lenne, ha teszem, holnap neki is megfájulna a feje, mint Marinak; nagyon, nagyon megfájulna?

(Vége köv.)

mely a nyílt pályán álló 260-ik számú teher- és 202-dik számú gyorsvonat után indult, a ködben nem vette észre a vészjelzést és a lejtőn különben sem állhatott meg hirtelen, és így bele ütközött a 202-ik számú vonatba és azt neki lökte az elől vesztéglő 260-ik számú vonatnak. A gyorsvonatban ülő utasok közül egy hölgy meghalt, egy másik urnó és a vonatfelügyelő megsebesültek, mire a vonat folytatta útját. Bárdányi Bráhm Miksa igazgató és Weisz felügyelő a délutáni gyorsvonattal rögtön Nagy-Kanizsára utaztak, a vizsgálatot megindítandók.

— **A kézdivásárhelyi zenekar** öröndetes jelét adá a haladásnak. A közhajnak megfelelően fuvóhangszerekkel látta el magát; jövőre tehát a szabadban is képes lesz megfelelni a kívánalmaknak.

— **József főherczeg és a cigány költő.** József főherczeg egy Sztójka Ferencz nevű cigány költőt fedezett fel Uszodon (Pestm.) Sztójka, mint nyelvének költői talentumokkal megáldott ismerője, elhatározta, hogy össze fogja állítani a cigány nyelv szótárát s e tervének kivitelében hatalmas pártfogóra talált József főherczegben. A főherczeg ugyanis kiadja lesz a műnek. Sztójka az utóbbi időkből elbetegesedett s most mint lábbadozó beteg meghülve, újra ágyba került. Alig értesült erről a főherczeg, egy 50 forinttal terhelt levelet küldött neki vigasztalásképen s „az egészségsé visszatérítésére.” A pártfogolt eddig 820 forintjába került a főherczegnek; a szótár a jövő hóban fog megjelenni.

— **Magyar hadi muzeumot** akarnak fölláttani a fővárosban. Célja az lesz, hogy ezeréves multunk hadi történelmi ereklyéi s összes fennmaradt emléktárgyai összegyűjtésének s rendszeresen fölláttatva nyilvános szemlére bocsáttassanak. Teremről teremre föl lennének benne állítva a honfoglalástól a legújabb időkig való küzdelmek emlékei: Lehel kurtje, Szent László kardja, Nagy Lajos vértje, Mátyás király nyerge, a Rákóczykorszak, a Bocskay és Bethlen fölkelések ereklyéi, a törökökön nyert diadalmok jelvényei, szabadságharcunk emléktárgyai stb. Multunk oly gazdag hadi emlékekben s tárgyai közül ma is megvan annyi, hogy, ha csak egy részét gyűjthetjük is össze, oly speciális hadi muzeumot állíthatunk föl, a minővel kevés nemzet dicsekedhetik. Magánosok és muzeumok birtokában történelmünk nagyszámú ereklyéi vannak szétszórva az országban; maga a nemzeti muzeum is termeket betöltő gazdag hadi gyűjteménnyel bír, melynek a hadi muzeumba való átvétele az intézetnek csak előnyére válnék, mert nagyobb tért fordíthatna a kulturális fontossággal bíró emlékek rendszeres fölláttatására. A hadi muzeum, a kezdeményezők nézete szerint, Magyarország ezredéves emlékünepének legméltóbb emléke lenne az impozáns országháza s a tervezett pusztaszeri emlék társaságában.

— **Konstantinápoly — a magyaroké!** tanulmányosan okos czikket közöl rólunk egy amerikai kereskedelmi újság, a New-York Commercial Advertiser. Szerinte mi magyarok a „rég magyar nyelv befolyásának helyreállítására törekszünk a régi és modern irodalom fontos műveinek lefordítása által” és valószínűnek tartja, hogy „a magyar nyelv, mely rokon a törökkel, dél-keleti Európa nyelvűvé fog válni és így meg fogja állhatni helyét a némettel szemben.” Elmondja aztán, hogy „Budapest még mindig keleti város, mert a város északnyugati szélén ott van a Gül-Baba sírját fedő török kápolna” és mert „a városban szerte szórt keleties tornyok és minaretek arról biztosítanak bennünket, hogy kelet és nyugot határán állunk” és mert „a bazároknak sokszor látni török jelmezeket.” A jó amerikai írő meg van győződve róla, hogy az osztrák-magyar monarchia amalgamizálni fogja európai Törökország népfaját és föltámasztja a keleten a római birodalmat. Szóval: Konstantinápoly a magyaroké lesz, a mi különben mindjárt nem volna olyan nagy abszurdum, csak volna vagy husz millió magyar a világon.

— **Forgó szél Kaliforniában.** San Franciscóból jelentik 23-ki kelettel, hogy borzasztó vihar dühöngött teljes 24 óráig, rettenetes pusztításokat vive véghez. A kár óriási és az előfordult rémes jelenetek alig írhatók le,

Hogy csak megközelítő fogalmat nyerjünk a vihar dühöngő erejéről, fölemlítjük, hogy vasuti vonatokat sodort le a sinekről és a töltésekről. A távirói összeköttetés majdnem teljesen elpusztult, házak a sző szoros értelmében összenyomattak és San-Francisko legnagyobb épülete: a kézműves intézet falai úgy megrepedeztek, hogy az utcáról be lehet látni a szobákba és az egész épület összeomlóban van. A lezuhanó roncsok által agyonütött emberek száma igen nagy; sokan az által is lelték halálukat, hogy a földre sodorva hegyes kövekre estek. Legalább 150 ember sérült meg súlyosan. Sokan órák hosszát feküdtek a romok alatt, mert a rögtöni segítség lehetetlen volt.

— **Egy téglából épült lakás,** mely 5 szoba, pince, padlás és 1 szin, illetőleg istállóból áll, továbbá a könyvnyomda feletti emeleti lakás folyó évi április hó 24-től kezdődő egy vagy több évre bérbe adandó. Bővebb értesítés lapunk kiadóhivatalában Kézdi-Vásárhelyt nyerhetők.

RÖVID HIREK.

Diplomáciai leleplezéseket készül írni Napoleon Jeromos hg s a többi közt a Cavourral való levelezéseit is ki akarja adni. — **Sok a leány** Galgócson; a mult évben 259 leány született ott, míg fú csak 153, tehát 106-tal kevesebb. — **Sztrájkolnak** a dohánagyári munkások New-Yorkban e hó 16-ka óta; a sztrájkban 7 ezer munkás vett részt. — **Kiütötte a felszemet** egy bottal a bajor király egyik, épen keze ügyébe került szolgáltnak; a király azért volt olyan verekedő kedvében, mert a minisztertanács azt javasolta neki, hogy ne építtessen annyit. A szolgál 4 ezer márkát kapott a szeméért. — **Bécs** összes népsége a legújabb adatok szerint 1 millió 123,503 lélekre rug. — **A párisi világkiállítás**on való részvevésre a francia kormány már az összes hatalmakat felkérte, még — Németországot is. — **A lemergi tüzész** alkalmával összesen 50 ember veszett oda. — **Érdekes könyv** fog megjelenni február elején Párisban XIII-ik Leo pápáról, udvaráról, családjáról, minisztereiről. — **Vilámlott** az ég egyik reggel N.-Szeben környékén; a szász parasztok azt beszélik, hogy az ég Tiszta Kálmánra való haragja miatt fényeskedett ilyen ritka időben. — **„Dástéptate Romané”** (Ébredj román) a czime annak a nótának, a melyet az 1848-ki balászfalvi gyűlésen énekeltek legelőször s a napokban a barezasági oláh tanítóegyesületnek egyik multságán újra fölelevenítették a rómaiak barcasági dicső utódai. — **Félmillió** adóbátráléka van Hunyadmegyének. — **Ritka házasság.** Berlinben a napokban az a ritka eset történt, hogy egy ifju házaspár a „mézes nap” után válopört indított. Az „örök hűség” tehát itt csak 24 óráig tartott.

A kézdivásárhelyi „Rudolf” kórház gondnokának jelentése.

A m. szent korona országai vörös kereszt egyletének központi szívélyes segélyezése mellett fennálló kézdivásárhelyi „Rudolf” kórházra vonatkozó gondnoki jelentésemet december haváról van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

December hó végével Baló László számvevő ur a kórháznál levő főpolonő Sárkány Gyulánál által vezetett könyveket számbavéve, lezárta s azokból a következő eredmények tüntek ki:

December hóban ápolatott 19 beteg, felgyógyulva elbocsáttatott 11, ápolás alatt maradt a hó végével 8.

December hóban ápolási nap volt 259, ápolási díj a 50 kr = 129 frt 50 kr; ebből ingyenes nap volt 82, a 50 kr = 44 frt — kr; maradt 88 frt 50 kr.

Pénztári kimutatás a pénztári napló szerint: Mult havi pénztári maradvány 143 frt 46 kr. Perselypénz 2 frt 50 kr. Ápolási díjból bejött 89 frt — kr. 1884—5. évben a várostól 10

□ öl fa értéke 108 frt — kr. Bodor Jánosótól toke-befizetés 191 frt — kr.

Bejött és elfogyasztott termények értéke 297 frt — kr.

Bujanovics-féle al. százal. 20 frt 25 kr. Kézdi-Vásárhelyi vörös ker.

fűk-egylettől tagsági díj 211 frt 32 kr. Takarékpénztárból kivetett 759 frt 11 kr.

Tak.-pénztár alapítv. százal. 62 frt 49 kr. Bujanovics-alap százaléka 47 frt 75 kr. Takarékpénztár ágy-alap 13 frt 93 kr. Kisegítő takarékpénztár 5 frt 34 kr.

Összesen 1971 frt 36 kr.

